

NTNU

Det skapende universitet

En praktisk modell for samarbeid i
kommunen om førskolebarns
utvikling

Bufdir, 30. september 2009 (kl. 14.⁴⁵-15.³⁰)

Førsteamanuensis Øyvind Kvello, NTNU

Hvorfor denne metoden?

- Resultatene fra 30 år med aktiv informasjonsspredning i Norge viser bare små bevegelser når det gjelder hvilke barn som oppdages av hvem, når og henvises hvor

(... forts.)

- Det er lett for å rette gjensidige beskyldninger mellom faggrupper om hvem som svikter på hva, men det har ikke ledet til positive endringer. Skyldfordeling og innsikt i hva som er årsak til at noe har gått galt, leder ikke automatisk til kunnskap om hva man vil ha i stedet

(... forts.)

- Statens føringer for Tidlig Innsats er grunnlaget i modellen, likeså tenkning om kvalitetssikring av barnehagens tilbud og bedret tilgjengelighet og samarbeid mellom det kommunale hjelpeapparatet

(... forts.)

- Det er en rivende utvikling i kunnskapen om barns sped- og småbarns utvikling
- Kapasitetsproblemer i hjelpeapparatet løses ikke med tilførsel av nye stillingshjempler, og det er mer snakk om når og ikke om hjelpeapparatet brekker "ryggen"

(... forts.)

- Posisjonsstyrte blikk – bare 30 % overlapp i meninger om barn mellom flere informanter, men 60 % når man har samme rolle overfor barnet

(... forts.)

- Det er for mye usikkerhet som hindrer fagpersoner fra å handle – hvordan trygge og hvordan utvide kunnskap? Kursing ikke nok, skaper ikke "know-how"

Forarbeid

- Forankret politisk/
kommunaldirektør/enhetsledere

(... forts.)

- Informasjonsbrev til alle foreldre – ett fra kommunaldirektør/enhetsledere/politisk utvalg, og med et vedheftet brev fra barnehagestyrer
  - Betone retten til tilpassede tilbud i barnehage, sikre det barn har rett til og behov for gis, samt en kvalitetssikring av barnehagetilbudet

(... forts.)

- Involvér foreldrekontakter!
- Informasjon på foreldremøte etter at brev er sendt ut til foreldrene

Gjennomføringen

- Gjennomføres i perioden oktober-februar
- Helsestasjonen har hatt sine kontroller for de fleste barna

(... forts.)

- Det er tydelige forskjelle rom helsesøster kjenner barna/familien eller bare låner andres helsekort!

(... forts.)

- Tre valg for helsesøstre:
  - Foretar kontroller som ordinært
  - Foretar kontroller som ordinært, men er ute i bhg og observerer
  - Har kontrollene ute i bhg
- Helsesøster skal uansett hvilken modell hun velger av de skisserte tre, delta på stormøte

(... forts.)

- Barnevern, fysio-/ergoterapeuter:
  - Observerer i bhg
    - Styrer/pedagogisk leder peker ut barn som allerede er ivaretatt av hjelpeapparatet slik at man ikke observerer disse

(... forts.)

- Først observerer den ansatte etter "eget hode"
- Deretter ut fra ønsker fra de ansatte i bhg
  - Hva med foreldres ønsker?

(... forts.)

- PPT:
  - Todelt mål med observasjon:
    - Enkeltbarn (som for barneverntjenesten)
    - Bhg som system
      - Oppbevares på PPT som systemsak –
drøfte med styrer om systemrettede tiltak

Steg 2:

- Møte i bhg
  - Drøfte hva man har observert på individnivå
  - Peker på bilder for å identifisere barn, styrer gir det som er skrevet om barna til fagpersonene – intet av det som er skrevet (unntatt systemobservasjonene) skal tas ut av barnehagen

(... forts.)

- Man drøfter alle barn noen av observatørene har merket seg
- Det man har observert eller kartlagt kan være tilstrekkelig til å vurdere behov
- Man går igjennom bestemte lister av risiko- og beskyttelsesfaktorer for barn som man ikke makter å avklare om har bistandsbehov eller ikke

(... forts.)

- Tre konklusjoner etter drøftinger av barna:
  - Ingen grunn til bekymring/tiltak

(... forts.)

- Behov for mer kartlegging/utprøving av tiltak/tilrettelegging i bhg – rapport etter kort tid til avtalt person
- Kontakte foreldrene med forespørsel om henvisning – sak. Den med hovedansvar skal aktivt jobbe i saken innen 6 uker etter mottatt henvisning

Taushetsplikten

- Metoden er tilpasset taushetspliktreguleringene

Å drøfte med foreldrene

- Drøfting med foresatte om hva som er vurdert og hva man vil foreslå av oppfølging/bistand

Behovet

- Pedagogisk praksis utvikles ved å drøfte konkrete situasjoner i forhold til teori og forskningskunnskap – og så generalisere ut fra disse til det beste for alle barn

(... forts.)

- Man sakker akterut ved å kun utvikle seg på egen erfaring, man trenger faglig stimulans for å bli en god fagperson

- Ref.: Naglieri & LaBuffe 2005

(... forts.)

- Profesjoners kunnskapsbase blir lett blodfattig om man ikke bryner den mot konkrete tilfeller og andres kunnskap

Erfaringene

- Blitt positivt mottatt av foreldre, ansatte i barnehagen og hjelpeapparatet – det har ledet til bedret kontakt mellom ansatte i barnehagen og hjelpeapparatet
- Metoden gjør før-/skoleteam overflødige

(... forts.)

- Metoden har sikret systematisk systemvurderinger av barnehagen
- Metoden har vært noe tidkrevende – i opplæringsperioden, ellers liten innsats
- Det er ikke mulig å nå alle barnehager i de store kommunene, ei heller de små

Interessert?

- Kontakt ved interesse for modellen:

Oyvind.kvello@svt.ntnu.no

Hjemmeside:

<http://www2.svt.ntnu.no/ansatte/ansatt.aspx?id=517>